

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Заклад вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Освітня програма	51028 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

27.03.2026 р.

Справа № 0257/АС-26

Галузева експертна рада С І Економіка та міжнародні економічні відносини (05 Соціальні та поведінкові науки) у складі:

Орехова Тетяна Вікторівна – головуєчий,
Белобородова Марія Валеріївна,
Белова-Рудник Анжеліка Олександрівна,
Величко Олександр Петрович,
Глушчевський В`ячеслав Валентинович,
Грабинська Ірина Володимирівна,
Євсєєва Ольга Олексіївна,
Олена Литвин,
Сімахова Анастасія Олексіївна,
Стегней Маріанна Іванівна,
Фролова Тетяна Олександрівна,

за участі запрошених осіб:

Дубас Ростислав Григорович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Заклад вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51028
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП «Економіка» (ID 51028) у редакції 2024 р. (протокол № 3 від 26.04.2024р.) отримала умовну акредитацію (Справа № 0150/АС-25, <https://office.naq.gov.ua/v2/form/15153?index=3>, рішення НА, протокол № 8 (80), від 28.05.2025). ЗВО у межах акредитаційної справи (0257/АС-26) завантажив ОНП «Економіка» підготовки докторів філософії за спеціальністю 051 «Економіка», затверджену ВР Університету (протокол № 3 від 26.04.2024р.), яка в 2025 р. отримала умовну (відкладену) акредитацію та ОНП «Економіка» за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, затверджена ВР Університету (протокол № 3 від 24.04.2025р.). Погоджуємося із висновком ЕГ, що ОНП в основному відповідає чинному Стандарту ВО за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня ВО та забезпечує реалізацію всіх ПРН. Крім того, наявна галузева специфіка ОНП, яка простежується в наукових напрямках та тематиці дисертаційних робіт, не відображена в описі ОНП, що, в свою чергу, проявилось у відсутності СК та ПРН, що могло б окреслити особливості та конкурентні переваги цієї ОНП.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

не застосовується

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ГЕР погоджується із зауваженнями ЕГ щодо недоліків у формуванні ОНП «Економіка», зокрема, під час визначення мети та ПРН ОНП спостерігається недостатній рівень залучення здобувачів освіти та представників бізнес-середовища до процесу надання пропозицій щодо її вдосконалення.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР відзначає як позитивну практику ефективну співпрацю академічної спільноти Університету з вітчизняними та міжнародними ЗВО щодо врахування їхніх пропозицій у процесі розроблення та вдосконалення ОНП. Така взаємодія сприяє підвищенню якості освітнього процесу, актуалізації змісту програми та її відповідності сучасним науковим і освітнім тенденціям. Водночас ГЕР констатує, що ОНП має визначене спрямування та враховує регіональний

контекст, зокрема, це проявляється в орієнтації на пріоритети підвищення якості життя населення, визначені у стратегічних документах розвитку регіону, зокрема у Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року та Стратегії розвитку Київської області на 2021–2027 роки. Разом з тим, наявна галузева специфіка ОНП не відображена в описі ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ГЕР відзначає наявність порушень у загальній структурі ОНП у частині забезпечення СКЗ, визначеної Стандартом ВО, а саме: здатності використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. Згідно з матрицею відповідності, формування цієї компетентності забезпечується освітніми компонентами ОК1.2.1, ОК1.2.2 та ОК1.4.1. Водночас зміст ОНП не дає достатніх підстав стверджувати про повноту її реалізації, зокрема в частині застосування сучасних методів дослідження, цифрових технологій, баз даних і спеціалізованого програмного забезпечення у науково-педагогічній діяльності. З огляду на те, що в межах третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти педагогічна практика має розглядатися не лише як форма набуття викладацького досвіду, а як складова науково-педагогічної діяльності, відсутність чітких механізмів реалізації СКЗ свідчить про недостатню узгодженість між матрицею відповідності, змістом освітніх компонентів і фактичним забезпеченням цієї компетентності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Ретельний аналіз РП "Асистентська педагогічна практика" дає підстави дійти висновку, що відповідний освітній компонент не повною мірою забезпечує поглиблену фахову підготовку саме економіста-дослідника. Програма має переважно універсально-педагогічний характер і орієнтована радше на підготовку викладача загалом, ніж доктора філософії з економіки, здатного транслювати складні економічні концепції та моделі в освітній процес. ГЕР також відзначає, що програма педагогічної практики не враховує достатньою мірою специфіку підготовки до викладання фахових економічних дисциплін. Додатковим обмеженням є відсутність у ЗВО, зокрема в Інституті економіки і менеджменту, повної вертикалі підготовки (бакалавр/магістр) за спеціальністю 051 «Економіка», що ускладнює забезпечення належної бази практики саме за фахом. Задекларована база практики охоплює освітні програми за спеціальностями 071 «Облік і оподаткування» та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», предметна область яких не відповідає спеціальності 051 «Економіка». Це обмежує можливості здобувачів щодо повноцінного опанування методики викладання фахових дисциплін у межах спеціальності 051. ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо наявності тем дисертаційних робіт, які частково відображають особливості ОНП «Економіка» та мають міждисциплінарний характер, зокрема у поєднанні зі спеціальностями D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», D3 «Менеджмент» та D7 «Торгівля».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів за ОНП здійснюється відповідно до Положень про організацію освітнього процесу <https://tinyurl.com/2s3n8z67>, проведення практики здобувачів <https://tinyurl.com/zj2veryb>. В ОНП 2025 р. передбачено практичну підготовку, що здійснюється під час проведення практичних занять з виконанням аналітичних, ситуаційних завдань, СРС, наявна Пр. 1 Асистентська педагогічна практика з кредити ЄКТС в 3 семестрі.

Водночас, погоджуємося з висновками та рекомендаціями ЕГ в частині посилення об'єкта Пр. 1 Асистентська педагогічна практика, який мав би більше враховувати специфіку галузі та самої ОНП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

не застосовується

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що питання сталого розвитку знаходять відображення в дисертаціях і наукових публікаціях здобувачів та НПП, що сприяє розширенню можливостей формування компетентностей, орієнтованих на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

1. ГЕР виявлено суттєві недоліки в організац. фах. вступ. випроб. до аспірантури на здобут. ступ. PhD спец. 051 Економіка. Зміст Програми фах. вступ. випроб. (далі - Програма) 2022р. сформов. на основі НД «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг» і не забезпеч. належн. охопл. основн. тем і понять, необхідн. для подальш. навчання за даною ОНП. Зазнач. зміст фактич. виходить за межі предмет. поля спец. 051 та свідчить про невідповідн. Програми вимогам спец-сті. У Програмі, затвердж. в 2025р. для спец. С1 Економіка та МЕВ, ЗВО були внесені певні зміни (які не відображ. у достатній мірі предмет. обл. спец.) завдяки включ. питань з НД «Нац. економіка» та двох НД, назви яких потребують сутнісного редагув. («Економіка теорія», «Економічна підприємства» – в редакції ЗВО): <https://surl.li/lyfglu>. При цьому мета фах. вступ. випробув. залишилася незмінною. 2. Згідно з пост. КМУ «Про затвердж. Порядку підгот. здобув. ВО ступеня PhD та доктора наук у ЗВО (наук. установах)» від 23.03.2016 №261 та Правил прийому до аспірантури Ун-ту на 2025-2026 н.р. вступники складають вступні випробув. з: вступн. іспиту із спец.; співбесіди із презентац. дослідниц. пропоз. (підтвердж. наявності поперед. академіч.досягнень, що засвідч. оригіналами док-тів під час співбесіди). За таких умов у Програмі мала б бути передбач. інформація щодо орієнтов. тематики дослідниц. пропозиц. в межах спец., чіткі критерії їх оцінюв., відсут. яких позбавляє вступників розуміння процедур прозор. та об'єктивності оцінюв., не забезпеч. належн. рівня інформов. щодо змісту та вимог вступн. іспиту. Беручи до уваги пояснен. ЗВО на висновок і зауваж. ГЕР, щодо змісту Програми в частині використан. Програми за спец. С1 Економіка та МЕВ, яка розміщ. за посиланням: <https://surl.li/lyfglu>, та в Портфолію ОП <https://surl.li/vobjxr>, можна зробити висновок, що даний док-нт не міг використов. як чинний під час організац. вступу 2025р., оскільки, не зважаючи на дату затвердж. (червень 2025), фактично був змінений 05.01.2026 р. і абітурієнти не могли ознайом. з актуал. версією Програми під час вступу. На час підгот. експерт. висновку ГЕР на сайті ЗВО (<https://surl.li/afjsxb>) була доступна Програма 2022р. за спец. 051 Економіка. 27.03.2026р. (день засідання ГЕР) на цій самій вебстор. Програма 2022р. була замінена Програмою спец. 051 Економіка (2025), але вже з текстом Програми спец. С1 Економіка та МЕВ. Підсумов. вищезазнач., констатуємо, що: 1. Зміст Програми ЗВО не дозволяє перевірити здатність до опанув. ОНП Економіка третього (освіт-наук) рівня ВО, що є суттєвим недоліком згідно з пп. 3.2.1 переліку суттєвих недоліків. 2. Програма 2025р. (редакції 05.01.2026 р.) 1) не була вчасно оприлюд. на вебсайті ЗВО, чого вимагає Порядок прийому (наказ МОН №168 від 10.02.2025); 2) не містить орієнтовної тематики

дослідниц. пропозиц., чітких критеріїв оцінюв., структури оцінки і порядку оцінюв. підготовл. вступників, що є суттєвим недоліком згідно з пп. 3.2.2 переліку суттєвих недоліків.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Університет толерує визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) відповідно до правил ЗВО, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в Університеті загалом відповідає вимогам законодавства та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна». Водночас ГЕР звертає увагу на наявність неточностей у змісті зазначеного Положення. Зокрема, положення розділу 2 «Наскрізна і ступенева система освіти» в частині визначення рівнів і ступенів вищої освіти не повною мірою відповідають статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Зокрема, некоректним є використання таких формулювань, як «науковий рівень» та ступінь вищої освіти «доктор наук». Незважаючи на вимоги до здобувачів на 8-му рівні НРК щодо розвитку умінь критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей (<http://surl.li/grhw>), при викладанні навчальних дисциплін ОНП лише подекуди використовуються форми та методи навчання, які орієнтовані на колегіальне оцінювання і самооцінювання результатів навчання аспірантів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР зауважує на наявності розбіжностей у матрицях відповідності та забезпечення освітніх компонентів, наведених в описі ОНП 2025 р. за спеціальністю 051 «Економіка», а саме: щодо відповідності ЗК та РН в РПНД ОК1.2.2; ЗК, СК та РН – в РПНД ОК1.2.4; СК та РН – в РП ПР1.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Аналіз звіту ЕГ та відомостей СО засвідчує наявність позитивної практики інтеграції питань академічної доброчесності в обов'язкові освітні компоненти, зокрема в ОК 1.2.3 «Науковий текст та академічна доброчесність» (модуль 2). Попри наявність у ЗВО відповідної нормативної бази та здійснення заходів щодо запобігання порушенням академічної доброчесності, Університетом не надано посилання на репозитарій або вебсторінку офіційного сайту, де у відкритому доступі розміщено кваліфікаційні роботи (дисертації) здобувачів вищої освіти за ОНП, що ускладнило можливість пошуку та ознайомлення з текстами захищених дисертацій у відкритому доступі.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз матеріалів ВСО та звіту ЕГ засвідчує, що всі викладачі, залучені до реалізації ОНП, протягом останніх п'яти років мають щонайменше чотири професійні досягнення, що відповідає вимогам пункту 38 Ліцензійних умов. Публікаційна активність науково-педагогічних працівників є системною та релевантною змісту освітніх компонентів, що підтверджується наявністю публікацій у фахових виданнях категорії «Б» та у міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science. Позитивною практикою є функціонування в університеті системи професійного розвитку НПП, яка інтегрує внутрішні програми підвищення кваліфікації з активною участю у міжнародних стажуваннях, грантових проектах та освітніх ініціативах.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Відповідь ЗВО, на думку ГЕР, не є достатньо переконливою в частині обмеженого використання спеціалізованого програмного забезпечення в освітньому процесі. Тому ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що така ситуація може призвести до обмеження формування конкурентоспроможних цифрових компетентностей здобувачів. У висновках ЕГ зазначено: Університет забезпечує аспірантам доступ до сучасних ресурсів для проведення наукових досліджень: бібліотеки з наукометричними базами (Scopus, WoS), комп'ютерної мережі з Wi-Fi та цифрового репозитарію, що підтверджено на зустрічах ЕГ з гарантом ОНП, НПП та представниками допоміжних структур, зокрема директором бібліотеки О. Бабич. Водночас зазначена у матеріалах адреса електронної бібліотеки Університету не функціонує <http://library.ukraine.edu.ua/>.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Впорядкуванню змісту освітньої діяльності в межах програм підготовки докторів філософії сприяє практика розробки в університеті локальних нормативних актів, зорієнтованих на якість освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти: Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://surl.lu/osksex>), Процедури розроблення, затвердження, Положенням про гарантів освітніх програм (<https://surl.li/emupap>), Положенням про групу моніторингу якості освіти (<https://surl.li/uhmkty>), Порядком проведення внутрішнього моніторингу якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті (<https://surl.li/ezluhb>). ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо наявності несуттєвих недоліків у функціонуванні системи внутрішнього забезпечення якості, зокрема в частині недостатньої формалізації процедур аналізу та публічного представлення результатів опитувань стейкхолдерів, а також обмеженої систематизації у відкритому доступі даних про кар'єрний шлях випускників.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

не застосовується

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтримує зауваження ЕГ, що інформація щодо освітньої програми та її нормативного забезпечення подана на офіційному вебсайті переважно у табличному форматі та в різних розділах, що ускладнює її доступність, сприйняття та використання для різних категорій стейкхолдерів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. **Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності**

не застосовується

2. **Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників**

не застосовується

3. **Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі**

не застосовується

4. **Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)**

не застосовується

5. **Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо**

ГЕР підтримує зауваження ЕГ щодо недостатнього рівня персоніфікованого відображення міжнародної активності здобувачів, що не дає можливості у повній мірі простежити їх індивідуальну участь у заходах міжнародного академічного та наукового співробітництва.

6. **Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються**

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо наявності позитивних практик інституційної підтримки публікаційної активності аспірантів. Зокрема, здобувачам забезпечено можливості публікації результатів досліджень у фахових виданнях університету, участі у міжнародних конференціях та підготовки матеріалів із DOI, що сприяє інтеграції їхніх наукових результатів у міжнародний науковий простір. Крім того, ГЕР відзначає системну роль наукових керівників як наставників (менторів), що виходить за межі формального керівництва та передбачає супровід у публікаційній діяльності, міжнародній науковій комунікації та участі у грантових проєктах. Позитивною практикою також є залучення аспірантів до грантової діяльності на етапі підготовки, що сприяє формуванню навичок підготовки проєктних заявок, роботи в міжнародних консорціумах та розуміння механізмів фінансування наукових досліджень.

7. **Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для**

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В університеті відсутні внутрішні процедури встановлення і розгляду фактів порушення академічної доброчесності та скасування рішення разової ради (на підставі повідомлення про факт порушення академічної доброчесності) щодо осіб, яким ЗВО вже присуджено ступінь вищої освіти з урахуванням положень п. 46 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова КМУ № 44 від 12.01.2022 - <https://bit.ly/3Y14svb>). Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування рішення разової ради визначається вченою радою ЗВО з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», спеціальних законів та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії. До того ж внутрішні документи ЗВО не передбачають виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1. На постійній основі посилювати участь стейкхолдерів у процесі перегляду та вдосконалення ОНП, зокрема розширення залучення здобувачів освіти, випускників та представників бізнес-середовища щодо внесення пропозицій та удосконалення ОНП і змісту освітніх компонентів. 2. Чіткіше відобразити галузеву специфіку ОНП, враховуючи наявні наукові напрями та тематику дисертацій здобувачів, зокрема, доцільно розробити та включити до структури оновленої ОНП 2026-2027 н.р. унікальні спеціальні компетентності та програмні результати навчання, які б підкреслювали особливості, наукові пріоритети та конкурентні переваги цієї ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1. Гаранту ОНП та НПП, які беруть участь у реалізації даної ОНП, переглянути зміст проходження асистентської педагогічної практики, забезпечивши її реалізацію в межах дисциплін, що відповідають предметній області спеціальності 051 «Економіка», розширити бази практики для забезпечення якісної практичної підготовки здобувачів до 01.09.2026 р. У разі відсутності в ЗВО освітніх програм бакалаврського рівня за цією спеціальністю доцільно передбачити можливість проходження практики під час проведення занять для здобувачів магістерського рівня суміжних спеціальностей, але виключно з тематики, пов'язаної з економічною теорією, історією економічної думки та методологією економічної науки, або на базі інших закладів вищої освіти, де реалізуються освітні програми за спеціальністю "Економіка та міжнародні економічні відносини". 2. Розглянути можливість відкриття в Університеті ОП підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю Економіка та міжнародні економічні відносини, що дасть можливість динамічніше відчувати тенденції ринку праці та потреби стейкхолдерів. 3. Гаранту та керівникам дисертаційних робіт скоригувати тематику здобувачів відповідно до особливостей ОНП Економіка та спеціальності до початку 2026-2027 н. р.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує: 1. До початку вступної компанії-2026 оновити Програму фахових вступних випробувань до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, привівши її зміст у відповідність до предметної області спеціальності та оновити список рекомендованої літератури. 2. До початку вступної компанії-2026 забезпечити орієнтовну тематичну спрямованість дослідницьких пропозицій: доповнити Програму переліком актуальних напрямів досліджень, за якими ЗВО може забезпечити фахове наукове керівництво. 3. До початку вступної компанії-2026 розробити чіткі, зрозумілі критерії оцінювання кожного компонента іспиту (відповідь на питання, тести, задачі, презентація дослідницької пропозиції, досягнення вступника). 4. Програму фахових вступних випробувань до аспірантури на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини затвердити та оприлюднити на офіційному сайті ЗВО відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. До початку 2026/2027 н.р. рекомендується привести Положення про організацію освітнього процесу у відповідність до норм чинного законодавства, зокрема в частині коректного визначення рівнів і ступенів вищої освіти відповідно до статті 5 Закону України «Про вищу освіту», усунувши неточності у використанні термінів та формулювань. 2. До завершення 2025/2026 н.р. забезпечити узгодженість ЗК, СК та РН в матрицях відповідності та забезпечення освітніх компонентів, наведених в описі ОНП та РПНД, зокрема усунути розбіжності між компетентностями та результатами навчання, визначеними в ОНП 2025 р. та РПНД, зокрема щодо ОК1.2.2, ОК1.2.4 і ПР1. 3. Зважаючи на особливості підготовки здобувачів на третьому рівні вищої освіти (8-й рівень НРК), протягом 2025-2026 н.р. підвищити рівень використання форм та методів навчання, які орієнтовані на колегіальне оцінювання (peer-assessment) результатів

навчання (критичний аналіз індивідуальних письмових завдань та усної презентації колег, перехресне рецензування робіт, груповий аналіз пітчінгу ідей, опонування колегам та ін.).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

До початку 2026-2027 н.р. привести локальні нормативні документи, політики та процедури ЗВО щодо дотримання принципів академічної доброчесності у відповідність до Закону України "Про академічну доброчесність"

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Гаранту та НПП, що задіяні в реалізації ОНП, розглянути можливість розширення переліку спеціалізованого програмного забезпечення, що використовується в освітньому процесі до початку нового 2026-2027 н.р.. 2. До завершення 2025-2026 н.р. з метою підвищення доступності інформаційних ресурсів та забезпечення належного інформування здобувачів і науково-педагогічних працівників рекомендується актуалізувати та забезпечити стабільне функціонування вебресурсів електронної бібліотеки Університету, зокрема перевірити коректність зазначених у матеріалах акредитаційної справи посилань та забезпечити їхню доступність на офіційному вебсайті.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

До початку 2026/2027 н.р. гаранту ОНП та представникам центру моніторингу якості освіти і професійної компетентності доцільно посилити практику публічного оприлюднення результатів опитувань і моніторингових досліджень із належним аналітичним узагальненням, розширити інструменти систематизації та представлення інформації щодо кар'єрного розвитку випускників, а також продовжити розвиток механізмів залучення стейкхолдерів для забезпечення своєчасного реагування на результати моніторингу та повного врахування рекомендацій зовнішнього оцінювання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

До 30.06.2026 р. ГЕР рекомендує впорядкувати розміщення інформації про освітню програму та її нормативне забезпечення на офіційному вебсайті, забезпечивши її цілісне, логічно структуроване та доступне представлення для різних категорій стейкхолдерів. Доцільно об'єднати ключові матеріали, що стосуються ОНП, в окремому тематичному розділі або на єдиній вебсторінці програми, зменшивши фрагментарність подання та підвищивши зручність пошуку, прийняття й використання інформації.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. З метою належної персоніфікації міжнародної активності здобувачів гаранту ОНП рекомендується з 01.09.2026 р. запровадити системний облік такої діяльності у формі портфоліо, яке міститиме сертифікати участі, програми міжнародних заходів, публікації з DOI та посилання на наукометричні профілі (ORCID, Google Scholar), з подальшим узагальненням цієї інформації на рівні кафедри та/або інституту. 2. Протягом 2026-2027 н.р.: 1) розробити внутрішні процедури виявлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності щодо осіб, яким ЗВО вже присуджено ступінь за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти; 2) відобразити у внутрішніх документах університету механізм тимчасового позбавлення прав керівництва кваліфікаційними та дисертаційними роботами тих, науково-педагогічних працівників, які вчинили порушення принципів академічної доброчесності.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до експертного висновку ГЕР СІ ID_51028_2026.xlsx	CvnpFXswt19C1dHa2W82jJVWpeOlz12b++uuoeqDbGU=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОРЄХОВА ТЕТЯНА ВІКТОРІВНА